

Wybrane problemy ochrony gniewosza plamistego *Coronella austriaca* w Polsce

Selected aspects of smooth snake *Coronella austriaca* protection in Poland

ALEKSANDRA KOLANEK^{1,2}, AGATA BURY³, EDYTA TURNIAK², KATARZYNA KUREK⁴,
STANISŁAW BURY^{2,3}

¹ Zakład Geoinformatyki i Kartografii
Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego
Uniwersytet Wrocławski
50–137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 1
e-mail: aleksandra.kolanek@uwr.edu.pl

² Towarzystwo Herpetologiczne NATRIX
54–206 Wrocław, ul. Legnicka 65

³ Instytut Nauk o Środowisku
Uniwersytet Jagielloński
30–387 Kraków, ul. Gronostajowa 7

⁴ Instytut Ochrony Przyrody
Polskiej Akademii Nauk
31–120 Kraków, al. A. Mickiewicza 33

Słowa kluczowe: gady, gniewosz plamisty, ochrona gatunku, ochrona strefowa.

Gniewosz plamisty *Coronella austriaca* jest rzadkim gatunkiem węża, objętym w Polsce całkowitą ochroną i wymagającym ochronny czynnej oraz tworzenia stref ochronnych. Działania ochronne są jednak utrudnione poprzez niedostateczne rozpoznanie rozmieszczenia i stanu populacji, mało precyzyjne przepisy prawne oraz brak długofalowych programów ochronnych, których metody byłyby odpowiednio wystandaryzowane i ewaluowane. Wielkość populacji gniewosza może być niedoszacowana ze względu na jego trudną wykrywalność w terenie, zależną od takich czynników jak liczba wizyt, typ siedliska i warunki pogodowe w czasie kontroli. Ponadto wiele stanowisk jest znanych tylko z incydentalnych obserwacji pojedynczych osobników. Brak dokładnych danych stanowi dużą przeszkodę dla planowania działań ochronnych. Problem czynnej ochrony gniewosza był do tej pory podejmowany w kraju bardzo rzadko i brakuje informacji odnośnie jej efektywności. Artykuł ma na celu podsumowanie obecnego stanu wiedzy na temat sytuacji populacji gniewosza plamistego w Polsce oraz analizę istniejących problemów związanych z ochroną tego gatunku.